Viite: Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö asiasta VNS 2/2025 vp

Sahateollisuuden lausunto: Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029

Pyydettynä lausuntona valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2026–2029 Sahateollisuus ry toteaa seuraavaa:

1. Yleistä

Sahateollisuus ry haluaa antaa tukensa hallituksen julkista taloutta tasapainottaville sekä velkaantumista hillitseville toimenpiteille. Uskomme vahvasti, että hallituksen yritysmyönteisyyttä, investointeja sekä kasvua tukevat toimenpiteet ovat kauaskantoisia ja tehokkaita toimia taloustilanteen parantamisessa.

Sahojen raaka-aineen saatavuuden sekä investointihalukkuuden osalta isossa roolissa ovat rahoitus metsien kasvun sekä ilmastokestävyyden parantamiseksi. Lisäksi panostukset metsien suojeluun, ennallistamisen tutkimus- ja menetelmäkehitykseen sekä luontotyyppi- ja ekosysteemitiedon parantamiseen ovat tärkeitä metsäluonnon monimuotoisuutta parantavia toimenpiteitä.

2. Metsien kasvun edistäminen

Viime vuosina Pohjois-Euroopassa laajemmin havaittu metsien kasvun taittuminen sekä Euroopassa yleistyneet hyönteistuhot ovat korostaneet tarvetta metsien terveyttä sekä kasvukykyä parantaville toimille. Hallituksen esittämä 14,9 miljoonan euron rahoitus vuosille 2026 ja 2027 maankäyttösektorin ilmastotoimiin on näin ollen Sahateollisuus ry:n näkökulmasta erityisen toivottu toimenpide.

Sahateollisuus ry korostaa metsien kasvusta huolehtimisen tärkeyttä kaikissa metsän kasvatusvaiheissa. Erityisesti metsien ripeä uudistaminen jalostetulla taimiaineksella, varhaishoidosta huolehtiminen, ajallaan toteutettu puuston harvennus sekä puuston kasvun vauhdittaminen lannoituksin ovat toimia, jotka edistävät laadukkaan tukkipuun kasvua parantaen edellytyksiä puurakentamisen lisäämiselle sekä muiden pitkäikäisten puutuotteiden valmistamiselle. Näemme tärkeänä myös lisätä toimia metsätuhojen ennaltaehkäisyyn sekä metsäpinta-alan kasvattamiseen. Lisäksi haluamme korostaa tarvetta hallitusohjelmassa mainittujen metsien lannoitus- ja taimikonhoitokampanjoiden aloittamiselle.

Sahateollisuus ry haluaa myös nostaa huolensa Suomen metsäkeskuksen tilanteesta. Viime vuosina metsäkeskukseen kohdistuneet leikkaukset ovat vaikuttaneet heikentävästi metsäkeskuksen toimintakykyyn. Metsäkeskus on merkittävä kumppani alan toimijoille ja on tärkeä varmistaa, että jatkossakin resurssit riittävät tehtävien hoitamiseen.

3. Metsien monimuotoisuuden ja suojelun edistäminen

Sahateollisuus ry:n mielestä suunnitelmassa on hyvin huomioitu metsäluonnon monimuotoisuuden edistäminen. METSO- ja Helmi-ohjelmien toimeenpanoon myönnetyt vuosittaiset 1,75 milj. euron lisävarat tuovat vaikuttavuutta metsäluonnon monimuotoisuutta tukevaan työhön, kunhan metsien suojelu kohdistetaan monimuotoisuusarvoiltaan erityisen tärkeisiin kohteisiin. Vaikuttavuuden varmistamiseksi on ensiarvoisen tärkeää huolehtia METSO suojelun kohdistaminen kriteerit täyttävien vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojeluun. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että parhaillaan laadinnassa olevan METSO-ohjelman tavoitteet asetetaan tasolle, jossa esitetyt varat riittävät tavoiteltavien pinta-alojen suojelemiseen.

4. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitus

Sahateollisuus ry:n näkökulmasta ennallistamisen tutkimukseen vuodesta 2026 osoitettu 2 milj. euron rahoitus on tärkeä toimi ennallistamisasetuksen toimeenpanon edistämisessä. Haluamme kuitenkin korostaa, että ennallistamisen tutkimus- ja menetelmäkehitys tulee olla linjassa ennallistamissuunnitelman ohjausryhmän asettamien reunaehtojen kanssa.

Sahateollisuus ry myös kannattaa Suomen ympäristökeskukselle ja Luonnonvarakeskukselle kohdennettua luontotyyppi- ja ekosysteemitiedon uusien kustannustehokkaiden menetelmien kehittämiseen osoitettua 4 milj. euron määräaikaista lisärahoitusta vuosille 2026—2027.

Helsingissä 12.5.2025,

Jimi Rajajärvi, Sahateollisuus Ry

jimi.rajajarvi@sahateollisuus.com